

Karpatsko-dukelská operace – 58. výročí

„K deváté hodině provedl nepřítel bojový průzkum, včetně leteckého bombardování. Naše rota přecházela na jiný úsek a tam na bojovém poli zůstali zasaženi smrtelnou ránou velitelé družstev desátníci Ján Topor a Ondrej Chocina. Nedaleko ležel raněný sovětský voják, který mne z posledních sil oslovil: „Prošu tebe, ubij mne!“ Nevěřil jsem vlastním očím a ušima a on svou prosbu opakoval. Já ale neměl sílu jeho prosbě vyhovět. Nebyl jsem připraven, ale jeho obraz, jeho hlas nosím dosud ve své mysli“.

Sugestivní vzpomínky účastníka bojů, generálmajora v. v. ing. Andreje Faglice, předsedy Iniciativní skupiny 1. čsl. armádního sboru v SSSR, zazněly na slavnostním koncertu, kterým si naše Společnost připomněla 7. října 2002 v Ruské středisku vědy a kultury 58. výročí karpatsko-dukelské operace. Téma oslovilo také další spolupřátelské organizace – Iniciativní skupinu 1. čsl. armádního sboru v SSSR, RSVK, Český svaz bojovníků za svobodu, Československou obec legionářskou, Územní vojenskou správu Prahy 10 a 4 i Klub slovenské kultury v Praze. Koncert byl uspořádán pro veterány karpatsko-dukelské operace, přítomni byli rovněž představitelé pražského diplomatického sboru. Vedle Pražanů byla v hledišti řada diváků ze středních i severních Čech. Populární slovenská moderátorka Ada Straková přivítala po úvodním vystoupení na jevišti mimořádného a zplnomocněného velvyslance RF v ČR Igora Savolského, který pozdravil účastníky, a přečetla dopis ministra obrany ČR:

*Drazí veteráni 2. světové války a účastníci II. odboje, vážení občané,
i když se dějiny Československé republiky prakticky vážou pouze k jednomu století, měly by natrvalo zůstat v paměti našeho národa. Stejně tak základní dějinné události spojující národy český a slovenský v boji za jejich svébytnost a svobodu. Vůle Čechů a Slováků vymanit se z fašistického jarma byla nezměrná, ať na poli domácího, či zahraničního odboje. Zkouškou odvahy, statečnosti, obětavosti a pravého vlastenectví jich prošly tisíce na různých frontách války, tisíce hrobů na světových bojištích připomínají místním lidem hrdiny země v srdci Evropy. Je pro mne velkou ctí pozdravit Vás vojáky – válečné veterány a účastníky II. odboje u příležitosti 58. výročí karpatsko-dukelské operace. Jsem šťastný, že tak mohu učinit bez rozdílu a rozlišování, bez jakékoliv politické přichutě. Historickou pravdu změnit nelze, vítězí jasnou řečí. Skláním se před každým z Vás, kdo bojoval za skutečnou svobodu své vlasti. Nechť zůstanou v paměti, kteří se za cenu vlastního života zasloužili o náš svobodný a demokratický stát a jeho armádu.*

Přeji Vám a Vaším blízkým mnoho zdraví, štěstí a životní radosti.

V úctě Jaroslav Tvrdík

V hudební části programu vystoupili slovenští umělci Natália Hellerová, Peter Poldauf, Elektroband se sólisty Ivanou Brožovou a Josefem Opltem a Nikolaj Marčenko. Po koncertu se uskutečnila milá, neformální beseda s předsedou naší Společnosti, radou Velvyslanectví ČR v RF, ing. Vladimírem Remkem. Závěrečnou tečkou bylo vyznání generála. A. Faglice:

„Hlavní děje karpatsko-dukelské operace byly již vojenskými historiky odborně zhodnoceny a publikovány. My účastníci těchto bojů je interpretujeme tak, jak jsme je prožívali a v daných souvislostech tehdejší doby. Nemáme potřebu ani důvod je zkreslovat. Pohlížíme na ně s nadhledem, ale s hrdostí na to, že jsme přispěli k porážce nacistického nepřítele. Chceme uchovat pravdivý odkaz těchto bojů. Nehodláme dopustit, aby někdo svévolně upíral těm, kteří tam bojovali a padli za osvobození vlasti, jejich odhodlání a obětavost... vítě není jednoduché předat dalším generacím naše životní příběhy a zkušenosti z dějů časově vzdálených, protože člověk bere vážně pouze to co sám prožil a draze zaplatil.“

- VK, JK -

- Zpět na obsah -

BLAHOPŘEJEME

předsedovi České koordinační rady ing. Vladimíru Remkovi ke jmenování do funkce obchodního rady Velvyslanectví ČR v RF a přejeme mu v jeho práci hodně úspěchů.

redakce

[- Zpět na obsah -](#)

Dopis čtenářům

Vážení přátelé,

srpnová povodeň zasáhla spolu s řadou měst a obcí ČR i sídlo našeho občanského sdružení. Bezprostředně po ustoupení vody jsme se pustili – převážně vlastními silami – do odstraňování jejích ničivých následků. Přesto nebyla činnost ČKR přerušena. Ačkoli jsme byli bez elektřiny, telefonů atd. a první týden jsme neměli ani umožněn vstup do budovy, naše činnost se nezastavila. Úspěšně proběhly ozdravné pobyty dětí z oblastí postižených černobylskou jadernou havárií, Mezinárodní přehlídka dětských pěveckých a tanečních souborů a návazné koncerty v Rokycanech a Bludově, koncert k 58. výročí karpatsko-dukelské operace, rusistický seminář v Lysé nad Labem, připravené koncerty v rámci Dnů české kultury v Moskvě a další akce, o nichž Vás budeme informovat v tomto, resp. příštím čísle.

Všem Vám, kteří jste se zajímali o dopad katastrofální živelné pohromy na naši organizaci a projevíli nám své sympatie, upřímně děkujeme. Stejně tak patří naše uznání všem, které potkal stejný osud a s nasazením všech sil čelili obdobným problémům.

Ke škodám, které nám způsobila povodeň, patří i zničení části nákladu Zpravodaje č. 1 a 2 a jeho adresáře. Pokud jste uvedená čísla neobdrželi, prosíme Vás o informaci, o které číslo jde a počet výtisků. Postupně Vám je zašleme. Děkujeme Vám za pochopení, těšíme se na další spolupráci a Vaše informace.

redakce

[- Zpět na obsah -](#)

Z REGIONŮ

Besedu nazvanou Setkání u samovaru uspořádala dne 8. 11. 2002 OKR SPNV Domažlice. byla Setkání bylo zaměřeno zejména na informace o životě v Rusku. O svých zkušenostech hovořila paní Řeháčková z Kolovče, jejíž rodina si léta dopisuje s rodinou ze Sverdlovské oblasti Dozvěděli jsme se, že se tam lidé potýkají s podobnými problémy jako u nás a zavzpomínali na naše dojmy z cest po bývalém Sovětském svazu, na pohostinnost i na přátelské kontakty tam navázané.

Bilancovali jsme rovněž naší činnost. Přes problémy se stále daří našim učitelkám ruského jazyka připravovat ve svém volném čase děti na festival ARS POETICA – Puškinův památník, jejich vystoupení jsou každoročně kladně hodnocena i na celostátní přehlídce v Praze. Byla vzpomenua i péče o hroby ruských občanů na zdejších hřbitově. V letošním roce oslavili tři předsedové našich odboček významná životní a spolu s poděkováním za dlouholetou práci v naší Společnosti obdrželi i malé dárky. Milým vyvrcholení Setkání bylo akordeonové a pěvecké vystoupení pana Jarábka z Koutu na Šumavě se kterým jsme si všichni s chutí zazpívali.

Z dopisu Boženy Forstové, Domažlice

•

Začátkem srpna 2002 úspěšně proběhl ve Východočeském kraji další ročník mezinárodní přehlídky Trstenický faun. Jako

tradičně na něm vystoupila řada umělců ze zemí bývalého Sovětského svazu, z německy hovořících zemí i z České republiky. V hudebně-divadelním maratonu zaujal mimo jiné mezinárodní divadelní projekt – proděkan petrohradské Divadelní akademie, režisér Jurij Vasiljev nastudoval v rámci své divadelní dílny v Čechách s německými herci hru Pavla Kohouta Taková láska. Jako vždy strhující bylo vystoupení houslistky a zpěvačky Ivy Bittové, ke které se v závěru připojil světově proslulý houslový virtuos Alexandr Shonert z Novosibirska. Ten byl vedle J. Vasiljeva nevytíženějším umělcem přehlídky – doprovázel také bubeníka Tomáše Ondrůška a zejména vystoupil společně s J. Klapkou s interpretací ruských a českých písní v jejich recitálu nazvaném Dvojhlas. Vystoupení mělo takový úspěch, že si diváci vynutili více než půlhodinový přídavek.

Tomáš Ondrůšek, Trstenice

•

Pro velký zájem diváků uspořádala Společnost přátel národů východu v Lounech v aule Střední odborné školy technické a Středního odborného učiliště dva koncerty na motivy z díla Františka Ladislava Čelakovského nazvané Ohlasy písní slovanských, nastudované uměleckým sdružením Ruský hudební salon z Prahy. Na dopoledním koncertu umělce velice vnímavě a vřele přijala školní mládež a stejně bylo hodnoceno i odpolední představení pro veřejnost.

V. Sedláček, Louny

- Zpět na obsah -

Kamýček na zahraničním turné

Po loňském setkání se zahraničními soubory na Mezinárodní přehlídce dětských pěveckých a tanečních souborů v Příbrami projevil dětský folklórní soubor Kamýček (rovněž její účastník) zájem navštívit obdobnou přehlídku v Ruské federaci a vyměnit si zkušenosti z tvůrčí činnosti se svými ruskými partnery. Tento záměr se podařilo uskutečnit letos na přelomu května – června, kdy soubor obdržel pozvání na Mezinárodní soutěž dětských tanečních souborů do Moskvy. Na přípravě cesty se podílel tým obětavých lidí – z vedení souboru, obce Kamýk nad Vltavou, základní školy, Divadla Příbram, Společnosti přátel národů východu ad. Podařilo se získat i několik sponzorů a příspěvek Ministerstva kultury ČR; část prostředků do tohoto projektu vložili i sami účastníci.

Své turné zahájil Kamýček ještě v ČR – účastí na XX. ročníku dětského folklórního (nesoutěžního) festivalu Dětská Strážnice. V tomto regionu, kde folklór má velkou tradici, si mezi 22 soubory vedl velmi dobře a dokázal, že folklór na špičkové úrovni může vzejít nejen ze střední a jižní Moravy, ale že i ve středních Čechách tradice folklóru ožívá.

Ze Strážnice soubor zamířil přes Polsko do Moskvy. Zde se zúčastnil jako jediný reprezentant z ČR uvedené mezinárodní soutěže. Absolvoval tři koncerty, z nichž první, zahajovací se konal v prestižním Čajkovského sále, jehož atmosféra působila ohromujícím dojmem zvláště poté, co se naplnil 1800 diváky.

Již prvním vystoupením si Kamýček získal přízeň publika, zaujal odbornou porotu i sdělovací prostředky, a to zejména spontaneitou svého projevu, uvolněností, radostí ze zpěvu i tance, úctou k folklórní a národní kulturní tradici. Většina ze čtrnácti souborů (z Ruska, Kazachstánu, Ukrajiny, Tatarstánu), se kterými „soupeřil“, vynikala technickou dokonalostí, ovšem mnohdy velmi strojovou. Technicky jim nebylo téměř co vytknout, ale devizu čisté radosti ze života, kterou Kamýček do Ruska přivezl, však jejich vystoupení postrádalo. Odrazilo se to i v hodnocení poroty, která Kamíčku přiřkla v kategorii folkloru cenu nejvyšší – Grand-prix. Takové umístění nikdo neočekával ani ve snu. Všechny potěšilo tím spíš, že Kamýček zcela zjevně nejel do Ruska s takovouto ambicí, ale za poznáváním a získáním zkušeností.

I v náročném festivalovém programu si soubor našel čas k prohlídce moskevských památek, navštívil muzeum „Harmonika“, které je celé věnováno ruskému národnímu hudebnímu nástroji. Zde byl mj. připraven i tradiční ruský čajový obřad se samovary, které velká většina dětí nejen v životě neviděla, ale ani o nich neslyšela. Členy souboru zaujalo představení v novém Velkém cirkuse a velkým překvapením byly i pozoruhodné cukrárny, kde je možno koupit vážené bonbony, tradiční ruské konfety.

Po Moskvě navštívil Kamýček město Čechov v Moskevské oblasti, které řadu let udržuje partnerské kontakty s Příbramí. V místním kulturním domě se zcela zaplněnému sálu představil jednak standardním folklórním programem, jednak pásmem písní z muzikálu Starci na chmelu, což obecenstvo kvitovalo stejně vřele. Členové souboru navštívili památník Antona Pavloviče Čechova a poutní místo s posvátným pramenem. Návštěva Čechova přinesla i zcela konkrétní náměty pro další spolupráci: například ředitel Divadla Příbram zde obdržel a přijal pozvání pro svůj soubor k účasti na Mezinárodním festivalu „Melichovské

jaro“, na němž se setkávají divadelní soubory z celého světa s inscenacemi Čechovových her.

Své turné zakončil Kamýček v Minsku. Zde v překrásném kulturním domě na břehu velkého minského jezera vystoupil spolu s tamním souborem ČABAROK. Uskutečnit tento koncert pomohl náš zastupitelský úřad a osobně chargé d'affaires ing. Aleš Fojtík, který celé vystoupení zaštiťoval a byl souboru pozorným hostitelem. Sám byl velice překvapen uměleckými výsledky souboru z malého městečka a při srovnání Kamýčku a minského souboru nemohl nevzít v úvahu ani počet obyvatel Kamýku (necelá stovka) a Minsku (1,8 mil.). Po vystoupení připravila ambasáda pohoštění a nealko diskotéku pro české i běloruské účinkující.

Doma byl soubor nadšeně uvítán a všichni účastníci byli dekorováni perníkovou medailí s výraznou jedničkou. I my se připojujeme k řadě gratulantů. Jsme rádi, že cesta se Kamýčku vydařila – zcela podle antického příšel, uviděl, zvítězil, že přinesla (nejen souboru) cenné zkušenosti, že došlo k navázání nových kontaktů a přátelství a že přispěla k propagaci české kultury v zahraničí.

S využitím článků Periskopu a informací účastníků připravil -luk-

- Zpět na obsah -

Návraty Mariny Cvetajevové do Čech

"Marina Cvetajevová zprostředkovala mnoha lidem v Rusku vřelý vztah k Československu. Oceňují se její Verše Čechám, její úchvatné splynutí s Prahou, Petřínem a Vltavou, její vzdor proti hitlerovské okupaci Československa. Není zapomenuta ani materiální pomoc, kterou československá vláda ve dvacátých letech básnířce poskytovala v Čechách a dokonce i ve Francii," zdůraznil při zahájení výstavy konané u příležitosti 110. výročí narození M. Cvetajevové ředitel Literárně uměleckého muzea z Alexandrova.

Umělecké ztvárnění výstavy, která proběhla ve dnech 8.–18. října 2002 v Ruském středisku vědy a kultury, se stylizovaným parkem kolem měšťanského domu, altánem s jejími knihami, včetně nejnovějších překladů její korespondence do češtiny – to vše vyvolalo živý zájem všech účastníků a zejména studentů. Ti recitovali rusky i česky její verše a básník Mark Bljumental vystoupil s vlastními básnickými opusy inspirovanými Cvetajevovou. Muzeum ve městě Alexandrov se pro veřejnost otevřelo před dvanácti lety – tedy o dva roky dříve než muzeum moskevské, v Alexandrově již po dvacáté letos proběhl populární Týden poezie Mariny Cvetajevové, jehož se mimo jiné účastní i interpreti z moskevského Velkého divadla. Byla vzpomenu i naše slavná světová konference, kterou v roce 1992 uspořádaly Česká asociace rusistů, Společnost přátel národů východu Československá obec spisovatelů, Univerzita Karlova a Velvyslanectví Ruské federace v ČR na zámku Dobříš.

Zahájení letošní výstavy v Ruském středisku byla rovněž přítomna známá propagátorka básniřčina díla dr. Galina Vaněčková, předsedkyně Cvetajevovské společnosti při Slovanské knihovně, jejíž záslužnou akcí byla například výstava 40 fotografií z pobytu M. Cvetajevové v Čechách, která byla součástí Dny české kultury v Ruské federaci. U příležitosti výročí vydala cestovní kancelář Jason Travel nástěnný kalendář s cvetajevovskými motivy a jeho autorky Larisa a Lucie Daškovy vystavovaly svá díla letos v říjnu v moskevském muzeu. A tak se naplňuje touha ruské básniřky: "Ty moje verše, jako dobrá vína se jednou dočkají." U nás je básniřka doma – díky překladům Jana Zábrany, Ladislava Fikara, Hany Vrbové, Jany Štroblové, díky pořadům Hany Kofránkové, Jiřího Klapky... a díky nám – jejím ctitelům.

Dr. Jana Vacková

- Zpět na obsah -

Návštěva I. Čerkasova v ČR

Bohemista a slovakista – rada vyslanec – I. náměstek ministra kultury – prezident Mezinárodní asociace podpory kultury – čtyři kapitoly v knize životě osobnosti světové diplomacie Igora Alexandroviče Čerkasova.

Jeden z největších propagátorů česko-slovensko-ruských vztahů v Ruské federaci, viceprezident obou Společností přátelství – s Českou i se Slovenskou republikou – přijel začátkem října na pozvání ČKR SPNV s chotí Taťánou do ČR.

V průběhu pobytu se pan Čerkasov zúčastnil IV. ročníku Mezinárodní přehlídky dětských pěveckých a tanečních souborů v Příbrami, zasedání Výkonného výboru ČKR. Byl přijat mimořádným a zplnomocněným velvyslancem Ruské federace v ČR Igorem Sergejevičem Savolským, jednal s ředitelem RSVK Vasilijem Sudarikovem, s ředitelem Divadla Příbram Jiřím Slancem, setkal se starosty měst Březnice, Příbram, Rožmitál, s představiteli MZV ČR a Středočeského kraje, zúčastnil se mnoha dalších jednání a přátelských setkání.

Na zasedání Výkonného výboru ČKR seznámil pan Čerkasov jeho členy s činností a posláním Mezinárodní asociace pro podporu kultury (MASK), byly dohodnuty společné projekty, které se již nyní promítají do naší spolupráce. Organizaci MASK považujeme za perspektivního partnera pro všechny oblasti naší činnosti.

- tl, jk -

[- Zpět na obsah -](#)

Přehlídka mladých talentů

Galakonzertem v Divadle Příbram vyvrcholila IV. mezinárodní přehlídka dětských pěveckých a tanečních souborů. Jejím tradičními pořadateli byly Společnost přátel národů východu (Česká koordináční rada a příbramská Okresní koordináční rada) a Divadlo Příbram.

Galakonzertu předcházelo šest přehlídkových koncertů – v ZUŠ A. Dvořáka v aule IV. ZŠ v Příbrami, v Kulturním domě v Březnici, Společenském centru v Rožmitále a dvakrát v Divadle Příbram. Postupně vystoupily Chlapecký pěvecký sbor z Petrohradu, Taneční soubor Čabarok z Minsku, soubor Hudební školy „96“ z Moskvy, pěvecké soubory středních škol při velvyslanectvích RF a Bulharska. Českou republiku zastupovaly

Pěvecký sbor Rolnička z Prahy, Korálek z V. ZŠ v Příbrami a taneční kroužek ZUŠ v Dobříši.

Mezi oficiálními hosty Galakonzertu byli zástupci velvyslanectví Běloruska, Bulharska a Ruské federace, MZV ČR, Státního fondu kultury ČR, Krajského úřadu Středočeského kraje, starostové měst Březnice, Příbram a Rožmitál pod Třemšínem a další hosté.

Čestným hostem přehlídky byl Igor Alexandrovič Čerkasov, prezident Mezinárodní asociace pro podporu kultury, s chotí, který vysoce ocenil přehlídku, vystoupení zúčastněných souborů i bohatý kulturní život v našich městech. V závěru Galakonzertu předal pamětní diplomy „Za přínos k rozvoji tvorby mládeže a mezinárodních kulturních vztahů“ zúčastněným souborům a organizátorům přehlídky, tj. ČKR a příbramské OKR Společnosti přátel národů východu, Divadlu Příbram a městům Březnice, Příbram a Rožmitál pod Třemšínem.

Přestože letošní srpnové záplavy odradily některé zahraniční soubory od účasti, a v důsledku toho bylo nutno odřící několik připravených koncertů, uskutečnila se zdařilá vystoupení souboru Čabarok ještě v Rokycanech a v Bludově, čímž přehlídka poprvé překročila rámec okresu a kraje a stala se celorepublikovou. Koncerty, pořádané v jejím rámci, navštívily celkem více než tři tisíce převážně mladých diváků.

O úspěch přehlídky se zasloužili nejen účinkující a pořadatelé, ale i další partneři a pomocníci. Upřímné poděkování za organizační a finanční pomoc a spolupráci patří Krajskému úřadu Středočeského kraje, Státnímu fondu kultury ČR, vedení měst Březnice, Příbram a Rožmitál, obchodním společnostem BGK & T, s. r. o. a Unipetrol, a. s. Pochopení jsme našli i u vedení II., IV. a V. ZŠ v Příbrami a ZŠ v Březnici a Rožmitále, kde se účastníci stravovali; u vedení hotelového komplexu Golf a Belveder, kde byly zahraniční soubory ubytovány a kde se konaly i diskotéky a neformální metodická setkání; u ředitelů Technických služeb Příbram, Hornického muzea a Muzea Antonína Dvořáka, kteří se podíleli na zajištění doprovodných programů.

Těšíme se na spolupráci při přípravě V. ročníku se všemi, kdo o to budou mít zájem. S jeho konáním počítáme třetí týden v říjnu 2003 a věříme, že opět přispěje k obohacení kulturního života v našich obcích, ke kulturní výměně a k navázání nových

Rusistika, poetika, politika

Fiktivní rozhovor s profesorem Fratiškem Ladislavem Čelakovským

vedený za měsíčné noci z 5. na 6. srpna 2002

Pane profesore, je o vás známo, že jste, jako ostatně většina vlastenců vaší doby, uměl rusky a dokonce, když v roce 1818 (to jste byl devatenáct let mlád) projížděl Českými Budějovicemi ruský car byli lidé z jeho doprovodu překvapeni vaší dobrou ruštinou.

Již v mládí jsem chtěl utéci, ujít do Ruska, protože tam jsem jasně viděl hvězdu svou pláti, anaž mne za sebou táhla. Mínil jsem – raději tam dosti bídny život, nežli zde zakoupeným býti, ale na ruském velvyslanectví ve Vídni mi přišla taková šnura a ta mi cestu zatarasila. Ostatně nemohl žádný z našinců ani s Alexandrem (carem), ani s Volchonským (vyslancem) mluvit.

Od mládí jste sbíral lidové písně, které jste v letech 1822–1827 vydal jako trojsvazkové dílo Slované národní písně, a ty vás inspirovaly k napsání Ohlasů.

Mínil jsem, že každý slovanský národ musí obhajovati své písně, opravdové poklady tvořivosti lidu. Totiž tam kde národnost k světoobčanství, čili světoběžnictví se blíží, tam nelze najít národní uměny. Není nad zdařilou národní báseň, protože v ní se nejlépe obráží ráz národnosti. Ku příkladu – čítání písní ruských podobá se procházce hlubokými hvozdy mezi hustým, vysokým stromovím, vedle potvorně rozmetaných skalín, hučících řek a jezer, bavení se zas písněmi českými procházce širým polem a lukami, kde oko toliko s nízkým křovím, neb utěšenými hájky se setkává a sluch chřestem potůčkův neb skríváním švitořením bývá zaměstnán. Mimoletná myšlénka byla mi pohnůtkou, abych síly své v prstonárodních písních ruských, a poté i českých, pokusil. Pokud pravda jest, že pestrá látanina slov nikdy myšlénky samé nenahradí, která čím vznešenější a pěknější, tím spíše takofka v tenké roucho slov se odívá, aby více viděna a pozorována byla.

Díky vašim Ohlasům zakořenilo u nás nadlouho idealizované pojetí Ruska, když jste hovořil o „sladkém ruském jazyku“, o „chrabrých ruských vojskách“ a o „slávě ruské“, dokonce jste používal pseudonym „Sekilčakov-praporečník“ – což je přesmyčka vašeho jména. Proto vás asi potěšilo pozvání do petrohradské Akademie věd v roce 1830, kde jste měli společně s V. Hankou a P. J. Šafaříkem pracovat na všeslovanském slovníku.

Tamotud se mi nejen zaopatření pro celý život otvíralo, ale i cesta k slavnější, jasnější budoucnosti Čekal mne tam titul koležského asesora neboli majora a obě tyto hodnosti zároveň šlechtictví s sebou přinášely a také tři tisíce rublů stříbra ročně. A žil tam Puškin, Gogol, Žukovskij.

Téměř po třech letech čekání jste se oklikou přes Jungmanna dozvěděl, že vašim i Šafaříkovým jménem mluvil V. Hanka a práci v Petrohradu odmítl.

Tak jest. Nám však nic nesdělil. Pro toho troupa z toho zcela sešlo, nestydatost toho člověka nebyla k pochopení. Jesliže odřekl sám za sebe neměl práva mluvit za nás. Téměř všichni našincové jej měli po krk. Ostatně našel jsem i některé další makavé stopy jeho šibalství – o Rukopise samém ani nemluví. Báseň Růže v Rukopisu královédvorském se téměř doslova shoduje s ruskou písní „Dotaz zamilované“. Jest to pouhá náhoda? Divná věc to jistě. Jsem té víry, že i píseň „Ha ty naše slunce“ krasopisec Linda s tím filologem Hankou upletl a podstrčil, což velikého čarování nepotřebovalo.

Ještě jednou zasáhl Václav Hanka, a vlastně i Rusko, do neblaze vašeho života.

Těsně před vánocemi 1835 jsem jako redaktor Pražských novin byl předveden na policii a musel se zodpovídati za poznámku, kterou jsem připojil ku svému překladu řeči cara Mikuláše, jenž nemilostivě přijal deputaci Varšavy a vyhrožoval Polákům. Připojil jsem toto: „Máme za to, že bez výkladu řeči této rozuměti se může náležejíc do oné spisovny, kde se chovají

řeči, mívané před čtyřmi sty lety od tatarských chánů k ruským knížatům“. Poznámka tato by jistě v zapomenutí zcela zapadla, ale Hanka jí donesl ruském vyslanci Tatiščevovi, ten si stěžoval u Metternicha a já zbaven byl nejen redigování Pražských novin a České včely, byla mi i odňata profesura na Universitě – práce na níž jsem si zakládal nejvíce. Byl jsem žebrák.

Vaše situace se poněkud zlepšila, když vás kníže Kinský zaměstnal jako knihovníka. Na Rusko a ruskou literaturu jste nezanevřel a překládal Karamzina, Krylova, Puškina, zajímal jste se také o mladého Gogola. Od roku 1842 jste byl povolán jako profesor na Universitu ve Vratislavi a konečně na jaře roku 1849 na Univerzitu do Prahy. Svoji badatelskou činnost jste korunoval Mudroslovím národa slovanského v příslovích. Nezahořkl jste, před sebou stále svou jasnou hvězdu – Naději.

Ano, mějme naději. Nebudeť i vaše usilování daremné a trýzeň času, v kterém to krušně dobýváte pomine a tím více bude slávy od každého kdo pováží, pod jakými těžkostmi jste boj vedli.

Kdysi jste řekl „co mi po politice, mě více po poetice“ a tak jaké je vaše poslání v dnešní noci tajemné, ve chladném svítu měsíce?

Blažen ten, kdo pro budoucí poutníky a poutnice urovnává silnice.

Rozhovor vedl J. Klapka

[- Zpět na obsah -](#)

Rusistická Lysá 2002

Už poosmé se letos sjeli rusisté z různých koutů České republiky (ale i ze Slovenska) do příjemného prostředí městečka za Prahou, aby tu strávili víkend, naplněný zajímavými přednáškami, besedami, nejrůznějšími informacemi ale i kulturními zážitky. Celostátní rusistický seminář organizovali a řídili místopředsedové České asociace rusistů dr. Radka Hříbková, vedoucí katedry ruského jazyka a ligvodidaktiky Pedagogické fakulty UK Praha a Mgr. Jiří Klapka ze Společnosti přátel národů východu.

Seminář zahájila beseda s kulturní atašé velvyslanectví Ruské federace v ČR Annou Ponomarjevovou na téma kulturní vztahy mezi ČR a Ruskou federací. Jako vždy byla strhující přednáška prof. Oldřicha Richtera z Univerzity Hradec Králové nazvaná Dialog kultur. Do novinek ruského dramatu s námi nahlížela PhDr. Ivana Ryčlová z FF UK a v druhé části vystoupení pohovořila o novém vydání Spisů divadelníka K. S. Stanislavského, zejména pak o těch kapitolách, které vycházejí poprvé. Co stojí v současné ruské literatuře za přečtení a co raději nečíst, radili skvělí bratři Libor a Milan Dvořákoví. Milan pak ještě povídání doplnil písněmi A. Galiče. Knihu jeho báječných překladů vydanou letos v nakladatelství Ivo Železný si mohli účastníci semináře zakoupit.

O tom, jak žili a co psali ruští emigranti mezi světovými válkami, jsme slyšeli od doc. Ctirada Kučery a Mgr. Anastasie. Kopřivové.

V metodickém bloku autorky Mgr. Klaudia Eibenová, Mgr. Zuzana Liptáková a dr. Hana Žofková představily novou učebnici ruštiny nazvanou „Pojechali“, která je prvním dílem projektu učebnic pro základní školy.

Letos k nám zavítal i německý kolega docent Eckhard Paul z Lipska a svou velmi pěknou ruštinou nás informoval o kreativním vyučování ruštiny v Německu.

Sobotní večer byl již tradičně věnován Ruskému literárnímu a hudebnímu salonu. Tentokrát o F. L. Čelakovském coby rusistovi, u příležitosti 150. výročí jeho úmrtí. Zajímavé a vtipné vyprávění Mgr. Jiřího Klapky bylo doplněno hudebními česko-ruskými bonbonky v podání Iriny Burcevané (zpěv), Natálie a Alexandra Shonertových (klavír, housle) a J. Klapky (zpěv, recitace, kytara). Ten také hovořil o letošním ročníku festivalu ARS POETICA – Puškinův památník a jeho slova ilustrovalo vystoupení vítězky Tamy Mergeščíkové z pražského Ekogymnázia, která za klavírního doprovodu Mgr. Světlany Kalouskové přednesla verše Vladimíra Vysockého. Pak pokračoval salon zpěvem všech účastníků semináře.

Když seminář v neděli v poledne končil, zdálo se (jako ostatně každý rok), že ten čas v Lysé letí nějak rychleji než jinde a jindy. Budiž nám jedinou útěchou, že za rok, ve stejnou dobu, se v Lysé sejdem již po deváté.

Mgr. Miroslava Kožušková, Ekogymnázium Praha

[- Zpět na obsah -](#)

Tři hodiny na jeden nádech – 50. Ruský hudební salon

Ruský hudební salon je projekt čtyř výrazných osobností, které spojuje odkaz ruské hudební tradice, smysl pro improvizaci a bravurně zvládnuté „řemeslo“. Zdařile zkomponovaný pořad slovem i hudebně provázel Jiří Klapka, zpívala sólistka filharmonie z Alma-Aty Irina Burcevová, na klavír doprovázela Natálie Shonertová, na klavír hrál Alexandr Shonert. Mladý houslista mj. oceněný řadou prestižních mezinárodních cen, každým svým vystoupením doslova ohromoval publikum, pěvkyně se představila bohatým repertoárem a mnohé uchvátila přednesem romancí či písněmi na verše S. Jesenina, F. Ťutčeva, M. Cvetajevové ad. A Jiří Klapka komentoval, rozezpíval sál, představoval vážené hosty večera a v neposlední řadě mnohým z přítomných naděloval hudební dárky ze svého repertoáru. Večer charakterizovala vroucí a vstřícná atmosféra, kterou doplnili i hosté básník Mark Bljumental, hudební skladatelé Vjačeslav Grochovskij a Cornelius Karel Kučera a písničkářka Světlana Kalousková. Domnívám se, že jde o výrazný umělecký počin. Ruský hudební salon je nezapomenutelný zážitek, Vyprodaný sál Violy potvrdil, že umělci umí předávat, šířit a vyvolávat radost.

MgA. Hana Kožová

[- Zpět na obsah -](#)

[HLAVNÍ STRÁNKA](#) - [ÚVODEM](#) - [KRÉDO](#) - [SOUČASNÉ UDÁLOSTI](#) - [ZPRAVODAJ](#) - [KONTAKT](#)